Stockholms universitet

2024-11-18

Studiehandledning

Utbildning, pedagogik och samhälle i går, idag, i morgon, 7,5 hp.

UC231U

VT 2025

Kursansvarig: Shamal Kaveh

Institutionen för pedagogik och didaktik

Stockholms universitet	Besöksadress:	Telefon: 08-16 20 00 (vxl)
Institutionen för pedagogik och didaktik	Frescativägen 54	
106 91 Stockholm	www.edu.su.se	

Inledning

Välkommen till kursen! Studier på högskolenivå kräver ett stort mått av självstudier, självständighet och eget ansvarstagande. De lärarledda momenten täcker bara en del av kursens innehåll och är tänkta att ge en introduktion till kursens innehållsliga teman. För att tillägna sig kursens lärandemål krävs det, med andra ord, förutom deltagandet i de olika verksamheterna (föreläsningar, seminarier, gruppdiskussioner etc.) även en hel del eget arbete och förberedelser. Och detta förutsätter att du på ett aktivt och självständigt sätt läser litteraturen, deltar i diskussionerna, tar ditt ansvar i grupparbeten samt kritiskt bearbetar och granskar kursinnehållet.

Kursen är baserad på olika undervisningsformer: föreläsningar, litteraturseminarier samt gruppdiskussioner. Den lärarledda undervisningen är ett stöd för att du på bästa möjliga sätt ska kunna tillgodogöra dig kursens innehåll och innehållet i den kurslitteratur som tillhör utbildningen. Du bör dock vara uppmärksam på det faktum att varken föreläsningarna eller seminarierna kan täcka hela kursinnehållet på ett helt uttömmande sätt. Föreläsningarna är till för att ge en fylligare bakgrund och ett tydligare ramverk som kan underlätta förståelsen av litteraturen och möjliggöra en fördjupning i de teman som litteraturen berör. På seminarierna står litteraturen i centrum. Avsikten med seminarierna är att du ska få en möjlighet till fördjupad förståelse och insikt i kursens olika teman och se exempel på hur texter kan diskuteras och analyseras. Nyckeln till ett lyckat litteraturseminarium är att du är väl förberedd med anteckningar och har egna reflektioner över seminarietexterna.

Utbildningen vilar på vetenskaplig grund och studierna förväntas utveckla din förmåga att göra självständiga och kritiska bedömningar. Den avser utveckla din förmåga att formulera, avläsa, urskilja och lösa problem men också att på egen hand söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå.

Detta förutsätter självklart att du som student inte bara läser litteraturen utan även aktivt deltar i diskussionerna och reflekterar över innehållet tillsammans med andra. Du ska även försöka tillägna dig det språkbruk och de analytiska ramar som presenteras, men också försöka att behålla en kritisk blick.

Kontaktuppgifter

Funktion	Namn	Adress
Utbildningsadministratör	Anna Littorin Ferm	anna.littorin-ferm@edu.su.se
Kursansvarig	Shamal Kaveh	shamal.kaveh@edu.su.se
Undervisande lärare	Tobias Dahlkvist Shamal Kaveh	tobias.dahlkvist@edu.su.se shamal.kaveh@edu.su.se

Universitetskonto och Athena

Kursen kommer att ges inom lärplattformen Athena. Som student vid Stockholms universitet får du tillgång till ett paket av IT-tjänster, till exempel datorsalar, programvara, trådlöst nät, utskrifter, scanning och kopiering. För att komma åt dessa tjänster behöver du universitetskortet och universitetskontot. Du förväntas hålla dig uppdaterad på information som läggs på kurssajt i Athena.
Vi vill be er att undvika att kontakta oss via meddelandefunktionen på Athena. Vänligen skicka istället e-post direkt till den berörda läraren. Vi brukar vanligtvis inte svara på meddelanden på Athena, så för snabbare respons, särskilt vid brådskande frågor, rekommenderar vi att ni mejlar oss.

Kursens upplägg och innehåll

Kursen introducerar olika teoretiska perspektiv på skola, utbildning och pedagogik med avseende på läraruppdragets villkor i såväl historiskt som samtida perspektiv. Olika pedagogiska tanketraditioner och utbildningsfilosofiska frågeställningar presenteras samt hur dessa kan studeras i faktiska undervisningsprocesser och i relation till formella styrdokument som läroplanen. Kursen lyfter vidare fram några av de faktorer som möjliggör och begränsar handlingsutrymmet i skolverksamheten, en diskussion som förs i relation till den svenska skolan och lärarens vardag.
Kursen är organiserad i tre seminarier och inför varje seminarium läses ett antal texter, både äldre ”klassiska” texter och mer samtida forskningslitteratur. Seminarierna är organiserade i tre – visserligen delvis överlappande – teman där de mest centrala områdena är:

- Utbildningshistoria med speciellt fokus på lärarprofessionen
- Utbildningssociologi och skolans styrning
- Pedagogisk filosofi för en demokratisk skola

Kursen består av tre seminariedagar med obligatorisk närvaroplikt. Varje seminariedag ägnas åt ett av kursens centrala teman. Vid sidan av textseminarierna kommer ni även att få fyra föreläsningar via zoom. Avseende seminariedagarna så ska ni vid eventuell seminariefrånvaro lämna en skriftlig kompletteringsuppgift, men med tanke på kursens utformning bör frånvaro ske i mycket särskilda fall och ska inte överstiga ett tillfälle.

Förväntade studieresultat

Se aktuell kursplan

Examination och betygsättning

Kursen examineras genom skriftlig salstentamen, skriftlig inlämningsuppgift samt muntliga redovisningar. Som betyg på kursen används en sjugradig målrelaterad betygsskala med

graderna (i fallande ordning) A, B, C, D, E och F. För godkänt krävs lägst betygsgraden E samt deltagande och godkänt i all obligatorisk undervisning.
Den avslutande individuella skriftliga examinationen kommer att äga rum på campus i form av en salstentamen. Den ordinarie tentamen är planerad till tisdagen den 3 juni 2025. Observera att anmälan till tentamen är obligatorisk. Omtentan sker onsdagen den 20 augusti 2025. Du måste anmäla dig via Ladok och vara registrerad på den aktuella kursen i Ladok för att kunna anmäla dig till tentamen.
Betyg på kursen baseras på den individuella skriftliga uppgiften samt fullgjord och godkänd fältuppgift enligt kursens studiehandledning. Som betyg på kursen används en sexgradig målrelaterad betygsskala med graderna (i fallande ordning) A, B, C, D, E och F.

Stockholms universitetet är en statlig myndighet och omfattas av principen om allmänna handlingars offentlighet. Skriv därför inga känsliga personuppgifter i dina inlämningar och tänk på att avidentifiera personer och organisationer i texterna du lämnar in. Alla inlämningar via lärplattformen Athena får inte innehålla namn eller personnummer (undantaget examensarbeten)

Som student är det viktigt att du känner till vilka riktlinjer som gäller vid tentamen vid Stockholms universitet. Universitetet har en central informationssida som innehåller regler för salstentamen, information om IT-system och annat som är aktuellt vid tentamensskrivning. Klicka på länken för att ta del av informationen.

Plagiering

Det är givetvis tillåtet att citera andra källor, men såväl direkta citat som indirekta referat måste alltid vara försedda med korrekta och fullständiga referensuppgifter. Att kopiera eller skriva av ett kortare eller längre avsnitt och ange sig själv som författare till texten är förbjudet. Det betraktas som plagiat. Man får inte heller kopiera sina egna texter som man fått godkända i andra kurser, så kallade självplagiat. Ett exempel på plagiat är att ordagrant eller nästan ordagrant skriva av en text (detta innefattar även delar av en text och enstaka meningar) och inte ange varifrån detta kommer.

Plagiat kan även anses vara fallet om du använder andras eller AI-genererad text så att du får den att framstå som din egen. Andras text kan exempelvis utgöras av kurslitteratur och/eller texter du funnit på nätet eller en studiekamrats hemtentamen. Plagiat betraktas som ett grundläggande brott, inte enbart mot en etablerad forskningsetisk kod, utan även mot ett allmänt förhållningssätt vad gäller egna och andras texter. Plagiat är otillåtet fusk och blir alltid föremål för ett disciplinärende, som kan leda till avstängning. Vid SU kontrolleras texterna mot en databas.

Fusk

Som student vid Stockholms universitet ansvarar du för din egen utbildning. Som en del i ditt ansvar ingår att känna till de regler som finns för studier, examination och för att vistas i

lokaler och utnyttja resurser. Enligt de regler som gäller för universitetet får disciplinära åtgärder bland annat vidtas mot student som:

- med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när en studieprestation annars ska bedömas,
- stör eller hindrar undervisning, prov eller annan verksamhet inom ramen för utbildningen.

Disciplinärenden behandlas i Stockholms universitets disciplinnämnd. Påföljden kan bli varning eller avstängning för en tid av 1-6 månader. Information om Stockholms universitets regler för examination och disciplinärenden finns på Stockholms universitets webbsida www.su.se/regelboken. Lärare är skyldig att anmäla grundad misstanke om fusk till rektor.

Betygskriterier

Examinationsuppgiften betygsätts utifrån en sjugradig målrelaterad betygsskala med graderna (i fallande ordning) A, B, C, D, E, och F. Den som har godkänts i prov (lägst betyget E) får ej undergå förnyat prov för högre betyg.

A

- Studentens redogörelse för och diskussion om grunddragen i utbildningssystemets framväxt, utveckling och organisering i Sverige, samt dess betydelse för återskapande av sociala ojämlikheter liksom för undanröjandet av dem är mycket välgrundad, tydlig och utförlig.
- Studenten uppvisar ett korrekt och självständigt sätt att resonera, samt en förmåga att problematisera begrepp och kursinnehåll.
- Framställningen visar prov på en mycket god förtrogenhet med och överblick över kurslitteraturen.

B

- Studentens redogörelse för och diskussion om grunddragen i utbildningssystemets framväxt, utveckling och organisering i Sverige, samt dess betydelse för återskapande av sociala ojämlikheter liksom för undanröjandet av dem är mycket välgrundad, tydlig och utförlig.
- Studenten uppvisar ett korrekt och självständigt sätt att resonera kring begrepp och kursinnehåll.
- Framställningen visar prov på en god förtrogenhet med och överblick över kurslitteraturen.

C

- Studentens redogörelse för och diskussion om grunddragen i utbildningssystemets framväxt, utveckling och organisering i Sverige, samt dess betydelse för återskapande av sociala ojämlikheter liksom för undanröjandet av dem är välgrundad, tydlig och utförlig.
- Studenten uppvisar ett korrekt och delvis självständigt sätt att resonera kring begrepp och kursinnehåll.
- Framställningen visar prov på förtrogenhet med och överblick över kurslitteraturen.

D

- Studentens redogörelse för och diskussion om grunddragen i utbildningssystemets framväxt, utveckling och organisering i Sverige, samt dess betydelse för återskapande av sociala ojämlikheter liksom för undanröjandet av dem är huvudsakligen välgrundad, tydlig och utförlig.
- Studenten uppvisar ett korrekt sätt att resonera kring begrepp och kursinnehåll uppvisas.
- Framställningen visar prov på en förtrogenhet med och överblick över kurslitteraturen.

E

- Studentens redogörelse för och diskussion om grunddragen i utbildningssystemets framväxt, utveckling och organisering i Sverige, samt dess betydelse för återskapande av sociala ojämlikheter liksom för undanröjandet av dem är i huvudsakligen välgrundad och tydlig.
- Ett huvudsakligen korrekt sätt att resonera kring begrepp och kursinnehåll uppvisas.
- Framställningen visar prov på en viss förtrogenhet med och överblick över kurslitteraturen.

F

- Studenten visar inte tillräckliga resultat i förhållande till de krav som ställs i lärandemålen.
- Underlaget är alltför bristfälligt i relation till betyget E (se nedan).
- Samma omdöme gäller för redogörelsen av och diskussionen kring innebörden i kursens centrala begrepp.
- Språkanvändning och/eller disposition gör texten alltför svår att förstå.

Kursvärdering

Kursen utvärderas genom en digital enkät som blir tillgänglig vid kursens slut.

Obligatorisk kurslitteratur

Litteratur som införskaffas av studenten:

- Lundgren, Ulf P., Säljö, Roger & Liberg, Caroline *Lärande, skola, bildning. Grundbok för lärare, 5:e utgåvan*, (Stockholm: Natur och kultur, 2020) [Kap. 2, 3, 4, 12, 13, 14, 15, 19, epilog] Följande

Texter som tillhandahålls av institutionen (på Athena)

- Biesta, Gert, ”Demokrati - ett problem för utbildning eller ett utbildningsproblem”, *Utbildning & demokrati* 2003(12)1.
- Biesta, Gert, ”Vilket slags samhälle behöver skolan?”, i Andreas Fejes & Magnus Dahlstedt, *Perspektiv på skolans problem*: *vad säger forskningen?* (Lund: Studentlitteratur, 2020).
- Bildt, Carl m.fl., "Valfrihet i välfärden" Valfrihet i välfärden”, (Motion 1994/95)
- Bildt, Carl, ”Regeringsförklaringen 1991”, hämtat: https://www.svenskatal.se/tal/carl-bildt-regeringsforklaringen-1991
- Broady, Donald, *Kapitalbegreppet som utbildningssociologiskt verktyg*, Skeptronhäften 15. (Uppsala: Uppsala universitet, 1998).
- Bunar, Nihad, Hagström, Mirjam & Rojas, Carlos, "Olikheternas geografi" ur *Barn och ungdomar i stadens olikheter: om segregation, gränser och möjliggörande interventioner i det uppdelade urbana rummet*, (Stockholm: Natur & Kultur, 2021).
- Börjesson, Mattias & Romhed, Rune, ”Från jämlikhet till valfrihet i svensk skolpolitik”_i Daniel Suhonen, Göran Therborn och Jesper Weithz, *Klass i Sverige* (Lund: Arkiv förlag, 2021). [17 s.]
- Dahlstedt, Magnus & Hertzberg, Fredrik (2011). ”Den entreprenörskapande skolan. Styrning, subjektskapande och entreprenörspedagogik”. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 16:3, s. 179–98. (19s)
- Englund, Tomas, ”Det utbildningspolitiska systemskiftet” i Andreas Fejes & Magnus Dahlstedt, *Perspektiv på skolans problem*: *vad säger forskningen?* (Lund: Studentlitteratur, 2020).
- Friedman, Milton, ”Public Schools: Make Them Private”. Education Economics 1997(5)3, 341–344.
- Gustavsson, Bernt, "Bildning och demokrati. Att förmedla det partikulära och det universella" *Utbildning & demokrati* 2003(12)1.
- Key, Ellen, *Bildning: några synpunkter*, 4. uppl., (Stockholm: Verdandi, 1912).
- Liedman, Sven-Eric, “Friskola, valfrihet och klassamhälle” i Per Kornhall; Sten Svensson; Bo Karlsson & Majsa Allelin (red.), *När skolan blev en marknad: trettio år med friskolor*, (Stockholm: Natur & Kultur, 2022).

Stöd i dina studier

Vid Stockholms universitet finns också möjlighet att, utöver den ordinarie undervisningen, få extra stöd i sina studier.

Studie-och språkverkstaden

Vid Studie-och språkverkstaden på Stockholms universitet kan du bl. a få hjälp med studieteknik och akademiskt skrivande. Studie-och språkverkstaden erbjuder både föreläsningar, seminarier och personlig handledning. Information om tjänster och kontaktuppgifter hittar du via följande adress
https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studie-och-spr%C3%A5kverkstaden

Studera med funktionsnedsättning

Om du har en dokumenterad funktionsnedsättning, t.ex. dyslexi, har du möjlighet att få riktat pedagogiskt stöd. Exempel på stödinsatser kan vara anteckningshjälp, talböcker, förlängd tentamenstid eller teckenspråkstolkning. Du ansöker om riktat pedagogiskt stöd hos Studentstöd på Stockholms universitet
https://www.su.se/utbildning/studera-vid-universitetet/studera-med-funktionsneds%C3%A4ttning

Därefter kan det utfärdas ett intyg som gäller för studier på universitetet.

Det är ditt ansvar som student att innan kursen börjar kontakta studievägledarna vid Institutionen för pedagogik och didaktik på e-postadressen studievagledare@edu.su.se. Observera att vid eventuella omtentor behöver du kontakta studievägledningen på nytt. Studievägledare kommer i sin tur att kontakta kursansvarig om vilket stöd du behöver.